

SIVILOMBUDSMANNEN

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vår referanse
2020/5096

Deres referanse
20/6144

Vår saksbehandler
Katja Boye

Dato
11.12.2020

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i covid-19-forskriften (oppholdssted i karantenetiden)

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets brev 9. desember 2020, med forslag til endringer i forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) § 5 om krav til oppholdssted for personer i innreisekarantene.

Ombudsmannen har ikke hatt mulighet til å foreta en nærmere vurdering av alle de foreslåtte endringene, men har enkelte merknader knyttet behovet for kontroll med praktiseringen av ordningen, og ombudsmannens mulighet for å slik kontroll.

Sivilombudsmannen er oppnevnt av Stortinget for å ivareta den enkeltes rettigheter i møte med forvaltningen. Sivilombudsmannen er ikke en ordinær klageinstans, men et kontrollorgan utenfor forvaltningen som skal sikre at det ikke blir begått urett mot den enkelte. Vi kontrollerer blant annet om forvaltningens avgjørelse er riktig og om saksbehandlingen har vært forsvarlig. Vår behandling tar normalt utgangspunkt i forvaltningens endelige vedtak og bygger på de skriftlige dokumentene i saken.

Departementet legger opp til at plikten til å gjennomføre karantene på karantenehotell skal følge direkte av forskrift, og dermed ikke vil omfattes av saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det foreslås flere unntak fra plikten til opphold på karantenehotell, og departementet skriver at «den enkelte reisende må i utgangspunktet selv vurdere om de er omfattet av noen av unntakene fra plikten til å gjennomføre karantene på karantenehotell. Politiets oppgave er begrenset til å sjekke dokumentasjon ved innreise, informere om regelverket og til å bistå med veiledning overfor den enkelte.»

Departementet foreslår blant annet at de som kan fremlegge dokumentasjon på egnet oppholdssted, er unntatt fra plikten til å oppholde seg på karantenehotell. Etter det ombudsmannen forstår skal politiet informere om hvordan regelverket forstås og veilede personer om deres plikter på bakgrunn av dokumentasjonen den enkelte fremlegger.

Selv om ombudsmannen ikke har hatt anledning til å gå grundig inn i forslaget, vil vi peke på at veiledning som bygger på informasjon og dokumentasjon den enkelte har lagt frem, kan ligge nært opp til hva som anses som et enkeltvedtak. Dette gjelder særlig der kravene for

unntak kan inneholde elementer av skjønn eller der det er uklart om vilkårene for unntak er oppfylt. Det er videre en klar risiko for at slik veiledning vil kunne fremstå som bindende for den enkelte, særlig dersom den gis av politi eller annet uniformert personell i forbindelse med innreisekontroll. Ombudsmannen har fått telefonhenvendelser om ordningen fra personer på karantenehotell som synes å ha oppfattet veiledningen de har fått som pålegg. Av disse grunner er det viktig at det gis god informasjon, og at veiledningen gis på en måte som gjør det klart at det ikke er tatt bindende stilling til vilkårene for unntak.

Risikoen for at veiledning fremstår som bindende og konsekvensene misvisende veiledning kan få for den enkelte, tilsier at det kan være behov for kontroll med hvordan ordningen praktiseres. Når det ikke foreligger noe vedtak som kan påklages etter forvaltningsloven, må en slik kontroll eventuelt skje på annet vis. Manglende skriftlighet kan imidlertid gjøre kontrollen vanskelig. Det bør derfor vurderes hvordan man kan sikre en mulighet for kontroll med hvordan reglene praktiseres, og eventuelt hvordan en slik kontroll eller tilsyn kan innrettes. Det vil dekke et annet behov enn høringsnotatets omtale av behovet for tilsyn med karantenefasilitetene.

Sivilombudsmannen vil også påpeke at slik de foreslåtte reglene om koronahotell er innrettet, så vil vår skriftlige klagebehandling i begrenset grad være egnet til å kontrollere om reglene anvendes i tråd med forskriften og øvrig regelverk. Særlig gjelder dette muligheten til å kontrollere den muntlige veiledningen som gis ved ankomst til landet.

Hanne Harlem
sivilombudsmann

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.